

להם איש שה לבית אבות שה לבית ואם
 ימעט הבית מה'ית משה ולקח הוא ושכנו
 הקרב אל ביתו במכסת נפשת איש לפי
 אכלו תכסו על השה" ושמות יב, ג-ד.

ושלא ייאכל ממנו דבר נא ולא מבושל
 במים אלא צלי, כפי שאמר: "אל תאכלו
 ממנו נא ובשל מִבְשֵׁל במים כי אם צלי.
 אש" ושם טו.

ואמר אן יוכל מעוה מוראר והי בקלה וציווה לאכול יחד עמו מרור, והוא ירק

22. ההוספה עפ"י מה שנראה בז'. 23. מסומן על המילים קו למחיקה.

ושלא ייאכל ממנו דבר נא ולא מבושל במים אלא צלי - בפיוט (ש' 140) [עמ' קע]: "נָא וְנִשְׁלִי.
 ובאזהרות (ש' 224) [עמ' רא]: "צָלִי אֵשׁ", וכן (ש' 484) [עמ' ריד]: "פִּפְסָח נָא וּמִכְשֵׁל פּוֹמְחִי
 מִמְּכָסוֹת".

בה"ג (עשה פ"א): "לאוכלו צלי", וכן (לאו ד'): "אל תאכלו ממנו נא". ואף הרמב"ם מנה עשה
 ולא - עשה נו: "לאכול כבש הפסח כליל המשה עשר בניסן כפי תנאיו הנזכרים שיהיה צלי
 שיאכל בבית אחד ושיאכל עם מצה ומרור"; לאו קכה - "שדוהדרנו מלאכול קרבן הפסח מבושל
 או נא, אלא צלי בלבד".

בשורש התשיעי כתב הרמב"ם: "אל תאכלו ממנו נא ובשל - מצווה אחת". וכן משמע מהמניין
 של רס"ג כאן, אלא שרס"ג, כדרכו בספר זה (וכפי שציין בחתומה), לא מנה גם לאו וגם עשה.
 אמנם יש להעיר שבביאור רי"פ ח"ב עמ' 358 (ח"ד רנז) פירש שכפיוט מנה שני לאוים, ובאזהרות
 משמע שמנה גם עשה.

וציווה לאכול יחד עמו מרור - רס"ג מנה אכילת מרור עם הפסח כמצווה נפרדת, וכן משמע
 בפיוט (ש' 017) [עמ' קנח]: "טובו פִּפְסָח מִצָּה וּמְרֹר". ובאזהרות לא הזכיר מרור, אלא רק את
 הדינים האחרים של אכילת הקרבן (ש' 224) [עמ' רא]: "פָּרִית צָלִי אֵשׁ וּמִצְוֹת פְּאֻלָּם".

בה"ג (עשה פ"ב): "לאוכלו על מצות ומרורים" (אך ראה הערת המהדיר שם, שמא הכוונה כוה
 לפסח שני, ובה"ג מנה כמצווה הקודמת מצווה אחת של אכילת הפסח צלי על מצות ומרורים). אבל
 הרמב"ם כתב בעשה נו: "המרור הרי הוא טפל לאכילת הפסח ואין למנותו מצווה בפני עצמו".

צוקר, על תרגום רס"ג לתורה, עמ' 322, העיר כי גם מתרגומו של רס"ג לשמות יב, ת משמע
 שפירש "על מרורים יאכלוהו" כציווי נפרד מהציווי על אכילת הבשר, אולם בספרנו הביא רס"ג
 דווקא את הפסוק האמור בפסח שני, הכורך יחד אכילת פסח מצה ומרור, רצ"ע.

ועיין בביאור רי"פ ח"א עמ' 439 (ח"ב קצט), שכתב כי לדעת רס"ג בזמן הבית יש מצווה לאכול
 מרור גם בלא הפסח, כגון הנרחים לפסח שני (ועיין עוד בזה בדברי הרמ"מ כשר, תורה שלמה סד

מר, כפי שאמר: "על מצות ומורדים יאכלו"¹
 ומדבר ט, יא.

ולא ישכור ממנו עצם, כפי שאמר: "ועצם
 לא תשכרו בר" ושמות יב, מו.

ולא ישחטנו יהודי כשעדיין נותר אצלו
 חמץ, כפי שאמר: "לא תשחט על חמץ דם
 זבח"י" ושמות לד, כה.

ולא יוציא ממנו מחוץ לבית אשר [...] כפי
 שאמר: "לא תוציא מן הבית מן הכשר חוצה"²
 ושמות יב, מו.

ומה שנתתר ישרף באש: "והנתר ממנו עד
 פקר באש תשרפו" ושמות יב, יז.

24. על חמץ – בי⁴ נכפלו מילים אלה, וברור שזהו שיבוש. 25. זי: כקר.

יא – פרשת בא, ניו יורק תש"ח, מילואים יט, עמ' רט-רי). אך אפשר שמספרנו משמע שהמצוות
 היא דווקא על אכילת הפסח עם המרור, וכלשון רמב"ן על התורה (שמות יב, ח): "ירמו שאלו
 נמורדים מצוה רק לאכול הכשר עמהם".

ולא ישכור ממנו עצם – בפיוט (ש' 140 [עמ' קע]): "ושְכֹר עֲצָם". ובאהרות (ש' 225 [עמ' רא]):
 "שְכֹר עֲצָם".

כה"ג (לאו י"ב): "ועצם לא תשכרו בר". רמב"ם – ל"ת קכא, וכלאו קכ"ב מנה בנפרד שניות
 עצם בפסח שני.

ולא ישחטנו יהודי כשעדיין נותר אצלו חמץ – בפיוט (ש' 140 [עמ' קע]): "וְתָבַח עַל חֲמֵץ
 צוֹתְרֵךְ". ובאהרות (ש' 229 [עמ' רא]): "מְשַׁחֲוֹט פֶּסַח עַל חֲמֵץ".

כה"ג (לאו י'): "לא תשחט על חמץ". רמב"ם – לאו קטו.

רס"ג ציין שהאיסור הוא לשחט שיש אצלו חמץ. אולם הרמב"ם כתב: "כשעת שחיטת הפסח...
 לא יהא ברשותו חמץ, לא ברשות השוחט ולא ברשות הזורק ולא ברשות המקטיר ולא ברשות אחר
 מעני חבורה, וכל אחד מאלו שהיה ברשותו חמץ באותה העת לוקה".

ולא יוציא ממנו מחוץ לבית – בפיוט (ש' 140 [עמ' קע]): "וְהוֹצִיא". ובאהרות (ש' 224-225 [עמ'
 רא]): "פִּיִּת... וְהוֹצִיא חוּצָה".

כה"ג הביא לשון הפסוק (לאו י'), והרמב"ם מנאו בלאו קכג.

ומה שנתר ישרף באש – בפיוט (ש' 140 [עמ' קע]): "מְהוֹתִיר". ובאהרות (ש' 229 [עמ' רא]):
 "וְהוֹתִירֵנוּ" (וראה בפרק הקודם, ובביאור רי"פ ח"ב עמ' 462 וח"ד תו"ן דף האם ביטוי זה באהרות
 מוסב על כשר הפסח או על החלב של כל המקוריים).